

TIENERMOEDERS Jonge vrouwen leren in het VBOK-huis stabiliteit en structuur

Ommetjekeer in onstuimig bestaan

ANNE KOMPAGNIE
GOUDA

Wat is het?

Als ze binnenkomen, zijn het vaak verwarde pubers met vaak af een onstuimig verleden. „Soms schulden, soms foute vriendjes, vaak een 'wiebelig' thuisfront. Bij elkaar al best veel voor een jonge vrouw. En dan is er ook nog eens een kind op komst.”

Het VBOK-huis en de bewoonsters

Voor de medewerkers van het VBOK-huis in Gouda de niet geringe taak om deze aanstaande tienermoeders stabiliteit en structuur bij te brengen. „Een goede basis voor als ze straks weer alleen zijn,” stelt teamleider Bertie Bakker.

Vorig jaar vierde het VBOK-huis het tienjarig bestaan, in die tijd zijn gemiddeld twintig jonge vrouwen per jaar geholpen aan een plek om de laatste twee maanden van hun zwangerschap en de eerste zeven maanden met baby door te brengen.

Het dagprogramma is in de loop der jaren steeds verder geprofessionaliseerd, vrijblijvend is het verblijf pertinent niet. „Het is hier geen kraamhotel, de regels zijn behoorlijk streng,” stelt manager hulpverlening Bea Sonneveld.

Veel van de bewoonsters hebben nooit met een strak dagritme gewerkt. In het huis wordt echter altijd op hetzelfde uur samen gegeten, corvee gedaan en lessen gevolgd op het gebied van budgettering, sociale vaardigheden en algemene vorming. Daarnaast moeten de meiden elke dag op een vast tijdstip telefoontjes plegen met allerlei instanties, van scholen tot de schuldsanering, van kraamhulp tot uitkeringsinstanties.

„De meeste meiden zouden die vervelende telefoontjes het liefst uitstellen, maar wij willen hun zelfstandigheid versterken. Ze moeten het straks, na een verblijf van negen maanden, toch weer zelf doen. Daarom willen we het bestaande netwerk ook zo positief mogelijk inzetten. Is er nog iets over van het contact met ouders of de vader van het kindje? Dan zullen we dat zeker stimuleren. Tenzij de veiligheid van de baby in het geding is.”

Veel van de bewoonsters maken

De VBOK (Vereniging ter Bescherming van het Ongeboren Kind) is naar eigen zeggen dé organisatie die moeder, vader en ongeboren kind gelijkwaardig betreft in voorlichting en hulpverlening bij onbedoelde en/of ongewenste zwangerschap en na zwangerschapsverlies.

De vereniging - bij het grote publiek vooral bekend van de posters met de teksten 'Ongewenst zwanger... wat nu?' - wil af van het imago slechts een spreekbuis te zijn vanuit de rechts-christelijke hoek en benadrukt in de voorlichting dat professionals en vrijwilligers vanuit allerlei gezindten en achtergronden actief zijn.

Dat geldt overigens ook voor de bewoonsters van het huis: de helft van de meiden heeft een Nederlandse achtergrond, de andere helft komt oorspronkelijk van elders.

Hoewel steevast de term 'tienermoeders' wordt gebruikt, zijn er ook plekken beschikbaar voor vrouwen van begin 20, die in een positie zitten die hen belemmert om zelfstandig voor hun kind te zorgen.

Een kleiner percentage is jonger dan 18 jaar. Deze doelgroep heeft het extra moeilijk, omdat de meisjes geen recht hebben op de reguliere uitkeringen.

Veel van de bewoonsters hebben nooit met een strak dagritme gewerkt.

veel te streng te vinden. Bakker: „Het gaat dikwijls volgens hetzelfde stramien. Een aantal maanden na de bevalling komt er een woning beschikbaar. Dan is zo'n meisje helemaal opgetogen. Maar de euforie

heid. Red ik het wel zonder begeleiding? En: Word ik straks niet heel eenzaam zonder zo'n groep meiden om me heen?”

De medewerkers van het VBOK-huis maken zich sterk voor wat ze zelf noemen 'de warme over-

dracht'. Sonneveld: „Opeens moet er weer van alles worden geregeld. Niet alleen materieel - meubeltjes, verf, behang - maar ook de overgang naar de reguliere hulpverlening als het maatschappelijk werk en consultatiebureau. Het is fijn dat die straks

ook de achtergrond van de jonge moeder kennen.” Het is altijd moeilijk vast te stellen hoeveel meisjes het volledig zelfstandig redden na hun verblijf in het VBOK-huis. „We schatten het op zo'n zeventig procent. Dat is ook de groep die jaren

daarna nog kerstkaartjes stuurt met bedankjes. Of geboortekaartjes van volgende kinderen.”

Want voor de meeste bewoonsters van het huis is de periode in Gouda een ommetjekeer geweest in een weinig stabiel bestaan. Bakker:

„Misschien geldt dat wel voor iedere vrouw die een kind krijgt. Zoals een jonge bewoonster laatst tegen mij zei: 'Zodra je kind op je buik wordt gelegd, verandert je leven'. Zo'n mentaliteitsverandering is prachtig om te zien.”